

**Projektas**

„Europos mokslinių tyrimų erdvės prioritetų įgyvendinimas Utenos kolegijoje, siekiant institucinių pokyčių“ NR. 10-040-T-0029

## UTENOS KOLEGIJOS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO STRATEGIJOS (HRS4R)

### ATVIRO, SKAIDRAUS IR NUOPELNAIS PAGRĮSTO TYRĖJŲ ĮDARBINIMO

(Open, Transparent and Merit-based Recruitment - OTM-R)

#### KONTROLINIS SĄRAŠAS

|                                                                                             | <b>Atviras</b><br>OTM-R metodika:<br>kai skelbiami atviri<br>konkursai priimti į<br>tyrėjų pareigas,<br>dalyvauti gali<br>vidiniai ir išoriniai<br>pretendentai. | <b>Skaidrus</b><br>OTM-R metodika:<br>kai visi įdarbinimo<br>procesai išsamiai<br>aprašyti, skelbiami<br>viešai,<br>pretendentams ir<br>prieš ir po pokalbio<br>atrankos komisijoje<br>teikiamas išsamus<br>grįžt. ryšys | <b>Pagal<br/>nuopelnus</b><br>OTM-R metodika:<br>kai įdarbinami<br>patys geriausi<br>pretendentai,<br>geriausiai<br>atitinkantys<br>nustatytus<br>kriterijus<br>pretendentai | <b>Atsakymas:</b><br>Taip visiškai ++<br>Taip iš esmės +/-<br>Taip iš dalies -/+<br>Ne -/-                     | <b>Siūlomi rodikliai (arba matavimo<br/>forma)</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>OTM-R sistema</b>                                                                        |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                              | Šiuo metu<br>Utenos<br>kolegijoje yra tik<br>atskiri OTM-R<br>sistemos<br>elementai,<br>Sistema bus<br>kuriamą |                                                    |
| 1. Ar paskelbėme savo OTM-R politikos versiją internetu (nacionaline kalba ir anglų kalba)? |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                              | -/-                                                                                                            | -                                                  |

|                                                                                                           |   |  |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|---|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. Ar turime vidinį vadovą, kuriame aiškiai išdėstytos OTM-R procedūros ir praktikos visų tipų pareigoms? |   |  |   | -   | Kuriant OTM-R politiką ir jos vadovą užtikrinti, kad vadovas būtų prieinamas visiems tyrėjams.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 3. Ar visi, dalyvaujantys procese, yra pakankamai apmokyti OTM-R srityje?                                 |   |  |   | -/- | Kuriant OTM-R sistemą numatyti parengti OTM-R mokymo programą. Vertinimo kriterijus - darbuotojų, baigusių OTM-R mokymus, skaičius.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 4. Ar (pakankamai) naudojame e. įdarbinimo priemones?                                                     | X |  | X | -/+ | Skelbimas dėl dėstytojų pareigų, kurie taip pat yra ir tyrėjai, skelbiami Kolegijos ir LMT interneto svetainėse. Tačiau mokslo darbuotojų pareigoms, kol kas konkursai nėra skelbiami; Dokumentus pretendentai gali pateikti elektroniniu paštu arba pateikti tiesiogiai Kolegijai; Darbo sutartis dėstytojais gali pasirašyti elektroniniu parašu.<br>Kuriant OTM-R sistemą sukurti ir įveikinti internetines priemones/instrumentus visiems atrankos ir įdarbinimo etapų procesams. |
| 5. Ar turime įdiegtą OTM-R kokybės kontrolės sistemą?                                                     |   |  |   | -/- |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 6. Ar mūsų dabartinė OTM-R politika skatina išorės kandidatus pretenduoti?                                | X |  | X | +/- | Kuriant OTM-R sistemą, vertinimo kriterijai:<br>- iš išorės atvykusių pareiškėjų dalis;<br>- iš užsienio atvykusių pareiškėjų dalis;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 7. Ar mūsų dabartinė OTM-R politika atitinka politiką pritraukti tyrėjus iš užsienio?                     |   |  |   | -/- | Kuriant OTM-R sistemą, vertinimo kriterijus: Pareiškėjų tyrėjų dėstytojų, tyrėjų mokslo darbuotojų iš užsienio dalis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                     |   |  |  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|--|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8. Ar mūsų dabartinė OTM-R politika atitinka politiką pritraukti nepakankamai atstovaujamas grupes? |   |  |  | -/- | Kuriant OTM-R sistemą, vertinimo kriterijus: Nepakankamai atstovaujamų grupių (moterų tyrėjų, vyrų tyrėjų, pradedančių tyrėjų, pripažintų tyrėjų ir kt.) pareiškėjų dalis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 9. Ar mūsų dabartinė OTM-R politika atitinka politiką sudaryti patrauklias darbo sąlygas tyrėjams?  | X |  |  | -/+ | Darbo skelbime tyrėjams dėstytojams skelbiama esminė informacija apie būsimą darbą, pareigybės pavadinimas, etato dalis, katedra, kurioje bus dirbama, atlyginimas. Tačiau mokslo darbuotojų pareigoms, kol kas konkursai nėra skelbiami;<br>Kuriant OTM-R sistemą, vertinimo kriterijus:<br>- konkursų tyrėjams - mokslo darbuotojams skelbimas;<br>- darbo skelbimo tekste išsamiai aptariamos visos būsimąjo darbo sąlygos;<br>- Iš išorės, iš užsienio atvykusių pareiškėjų dalis. |
| 10. Ar turime priemonių stebėti, ar paraiškas teikia tinkamiausi tyrėjai?                           | X |  |  | -/+ | Konkurso komisija peržiūri pretendentų dokumentus prieš pokalbį ir gali nekviesti reikalavimų neatitinkančių pretendentų pokalbiui; atsižvelgiama į fakulteto nuomonę; Šis procesas turėtų būti tobulinamas.                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Skelbimo ir paraiškų teikimo etapas</b>                                                          |   |  |  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                          |   |  |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|---|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Ar turime aiškių gairių ar šablonų (pvz., EURAXESS) tyrėjų pozicijų skelbimui?                                                                       | X |  |   | -/+ | Atrankos nuostatos ir šablonai yra Kolegijos dėstytojų atestavimo, vertinimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarkos apraše (Atestavimo aprašas); Kai yra paskelbiamas konkursas tyrėjo dėstytojo pareigoms, skelbime yra pateikiamos nuorodos į Atestavimo aprašą, iš kurio pretendentai gali parsisiųsti šablonus ir juos užpildyti. Mokslo darbuotojų pareigoms, kol kas konkursai nėra skelbiami; EURAXESS darbo skelbimams nenaudojama. |
| 12. Ar į darbo skelbimą įtraukiame šaltinius / nuorodas į visus elementus, numatytus atitinkamame priemonių rinkinio skyriuje? [žr. 4.4.1 a) skyrių[1]]. | X |  | X | -/+ | Šiuo metu nėra aktyvių darbo skelbimų tyrėjams, <a href="#">paskutinis skelbimas tyrėjams dėstytojams - 2023 m.</a> Šiame skelbime nėra įtraukti visi pagal OTM-R reikalavimus būtini aspektai.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 13. Ar visapusiškai naudojames EURAXESS, kad užtikrintume, jog skelbimai apie laisvas darbo vietas tyrėjams pasiektų platesnę auditoriją?                |   |  |   | -/- | Kuriant OTM-R sistemą, vertinimo kriterijai:<br>- EURAXESS sistemoje paskelbtų darbo skelbimų dalis;<br>- Kandidatų, įdarbintų iš už institucijos ribų / užsienio.                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 14. Ar naudojames kitomis darbo skelbimų priemonėmis?                                                                                                    | X |  | X | +/- | Kolegijos, LMT interneto svetainės, Tyrėjų dėstytojų paieškai kartais naudojami socialiniai tinklai, pvz., facebook.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 15. Ar užtikriname kuo mažesnę administracinę našta kandidatui? [žr. 4.4.1 b) skyrių[2]]                                                                 | X |  |   | -/+ | Visa informacija pateikiama darbo skelbime, kuriame prašoma pateikti tik svarbiausius patvirtinamuosius dokumentus, kurie iš tiesų yra reikalingi, kad būtų galima atlikti sąžiningą, skaidrią ir nuopelnais pagrįstą pareiškėjų atranką.                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                       |   |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                       |   |   |   |     | Pareiškėjams leidžiama papildyti trūkstamus dokumentus per nustatytą laiką elektroninėmis priemonėmis.                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Atrankos ir vertinimo etapas</b>                                                                                                   |   |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 16. Ar turime aiškias taisykles, reguliuojančias atrankos komitetų sudarymo tvarką? [žr. 4.4.2 a) skyrių][3].                         | X |   |   | -/+ | Taisyklės, reguliuojančios atrankos komiteto - Konkurso komisijos sudarymo tvarką, nustatytos Atestavimo apraše. Šios taisyklės atitinka nacionalinį reguliavimą - LR Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas; Mokslo darbuotojų pareigoms kol kas konkursai nėra skelbiami, todėl atrankos komiteto sudarymo tvarka nėra nustatyta. |
| 17. Ar turime aiškias taisykles dėl atrankos komitetų sudėties?                                                                       | X |   |   | -/+ | Tas pats kaip 16 p.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 18. Ar komitetai yra pakankamai subalansuoti pagal lytį?                                                                              | X |   |   | -/+ | Tas pats kaip 16 p.<br>Dėstytojų tyrėjų Konkurso komisijoje 3 nariai - vyrai, 6 - moterys.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 19. Ar turime aiškias gaires atrankos komitetams, kurios padėtų įvertinti „nuopelnus“ taip, kad būtų atrinktas geriausias kandidatas? | X |   | X | -/+ | Nuostatos, kurios Konkurso komisijai padeda įvertinti „nuopelnus“, kad būtų atrinktas geriausias kandidatas, yra nustatytos Atestavimo apraše. Tačiau jis apima tik dėstytojų tyrėjų atranką ir neapima mokslo darbuotojų tyrėjų atrankos.                                                                                        |
| <b>Paskyrimo etapas</b>                                                                                                               |   |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 20. Ar informuojame visus pareiškėjus pasibaigus atrankos procesui?                                                                   | X | X |   | -/+ | Pareiškėjai informuojami apie Konkurso rezultatus, supažindinant su Konkurso komisijos sprendimu, kaip nustatyta Atestavimo apraše. Taikoma tik dėstytojų tyrėjų paskyrimui ir                                                                                                                                                    |

|                                                                            |   |  |  |     |                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------|---|--|--|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                            |   |  |  |     | netaikoma mokslo darbuotojų tyrėjų paskyrimo.                                                                                                                                                       |
| 21. Ar pateikiame tinkamą grįžtamąjį ryšį pokalbio/atrankos dalyviams?     | X |  |  | +-  | Pateikiamas tik Konkurso komisijos sprendimas, kaip aptarta 20 p. Išsamus grįžtamasis ryšys nepateikiamas. Taikoma tik dėstytojų tyrėjų paskyrimui ir netaikoma mokslo darbuotojų tyrėjų paskyrimo. |
| 22. Ar turime įdiegtą tinkamą skundų teikimo mechanizmą?                   | X |  |  | -/+ | Apeliacijų tvarka nustatyta Atestavimo apraše, ji apima dėstytojų tyrėjų paskyrimą, tačiau netaikoma mokslo darbuotojų tyrėjų paskyrimui.                                                           |
| <b>Bendras įvertinimas</b>                                                 |   |  |  |     |                                                                                                                                                                                                     |
| 23. Ar turime sistemą, skirtą įvertinti, ar OTM-R įgyvendina savo tikslus? |   |  |  | -/- |                                                                                                                                                                                                     |

#### [1] 4.4.1. Reklamos ir paraiškų teikimo etapas.

##### a) Skelbimas apie pareigybę.

Vadovaudamiesi Elgesio kodekso principais „Įdarbinimas“ ir „Skaidrumas“ įdarbinant mokslininkus, rekomenduojama, kad darbo skelbimas ir reikalavimų aprašymas būtų kuo glaustesnis, pateikiamos nuorodos į išsamesnę informaciją internete. Kandidatai turėtų turėti galimybę rasti informacijos apie:

- organizaciją ir įdarbinimo padalinį;
- darbo pavadinimą, specifikacijas ir darbo pradžios data;
- tyrėjų karjeros profilius (R1-R4) su atitinkamais „būtinais“ ir „pageidautiniais“ reikalavimais, kompetencijomis
- atrankos kriterijais (ir galbūt jų „svoriu“), įskaitant žinias ir profesinę patirtį (atskiriant „privalomus“ ir „pageidautinus“ dalykus)
- laisvų darbo vietų skaičius
- darbo sąlygos, darbo vieta, teisės (atlyginimas, kitos išmokos ir kt.), darbo pobūdis, sutartis
- profesinio tobulėjimo galimybės
- karjeros perspektyvos

Taip pat turėtų būti nurodyta:

- paraiškų teikimo tvarka ir terminas, kuris paprastai turėtų būti ne trumpesnis kaip du mėnesiai nuo paskelbimo dienos ir atsižvelgiant į atostogų laikotarpį
- nuoroda į institucijos OTM-R politiką
- nuoroda į institucijos lygių galimybių politiką (pvz. diskriminacija, dviguba karjera ir t. t.)
- kontaktiniai duomenys

Visos laisvos darbo vietos turėtų būti skelbiamos EURAXESS. Tai reiškia, kad skelbimas turėtų būti skelbiamas bent jau nacionaline kalba ir anglų kalba. Nors ir įmanoma, bet kokia pirmiau minėtos nuostatos išimtis turėtų būti tinkamai pagrįsta įdarbinimo procedūroje.

#### [2] 4.4.1. b) kuo mažesnė administracinė našta

Prašymas pateikti patvirtinamuosius dokumentus turėtų griežtai apsiriboti tik tais dokumentais, kurie iš tiesų yra reikalingi, kad būtų galima atlikti sąžiningą, skaidrią ir nuopelnais pagrįstą pareiškėjų atranką. Be to, tais atvejais, kai teisiškai reikalaujama pateikti tam tikrus dokumentus, pareiškėjams turėtų būti leidžiama pateikti deklaraciją, kurioje jie įsipareigoja pateikti įrodymus po atrankos baigus įrodymų pateikimo procesą. Pavyzdžiui, pareiškėjai neturėtų pateikti originalių ar išverstų su kvalifikacija susijusių pažymėjimų kartu su pradine paraiška. Primygtinai rekomenduojama leisti patvirtinamuosius dokumentus perduoti elektroninėmis priemonėmis ir galbūt sukurti e. įdarbinimo priemonę.

#### [3] 4.4.2 Vertinimo ir atrankos etapas

##### a) Atrankos komitetų sudarymas

Vadovaudamiesi Elgesio kodekso principu „Atranka“, skirtu tyrėjų įdarbinimui ir atrankai, atrankos komitetai turėtų būti sudaryti visiems tyrėjų profiliams (R1-R4), nors komitetų dydis ir sudėtis gali skirtis priklausomai nuo profilio ir sutarties tipo. Atrankos komiteto skyrimo ir paskyrimo procesas turėtų būti skaidrus ir viešai skelbiamas.

Atrankos komitetai turėtų būti nepriklausomi, jų nariai neturėtų turėti jokio konflikto dėl interesų, o sprendimai turi būti objektyvūs ir pagrįsti įrodymais, o ne

asmeniniais pageidavimais. Komitetas turėtų kuo geriau pasinaudoti išorinių narių ekspertine patirtimi. Komiteto sudėtis turėtų būti tinkamai įvairi. Kad tai pasiekti, reikėtų atsižvelgti į toliau nurodytus elementus:

- ne mažiau kaip 3 nariai;
- lyčių pusiausvyra, pavyzdžiui, ne mažiau kaip trečdalis vienos lyties atstovų komitete;
- išorės eksperto (-ų) įtraukimas į visų komitetų sudėtį (išorės - tai reiškia, kad jis (jie) nepriklauso institucijai);
- tarptautinių ekspertų (arba jų indėlio) įtraukimas, kurie turėtų būti kompetentingi kalbėti ta kalba (-omis), kuria (-iomis) vyks procesas;
- ekspertų iš įvairių sektorių (viešojo, privataus, akademinio, neakademinio) įtraukimas, kai tai tikslinga ir įmanoma;
- visas komitetas turėtų turėti visą reikiamą patirtį, kvalifikaciją ir kompetenciją kandidatui įvertinti.

Bet kokios išimtys, taikomos tam tikroms pareigybėms, sutarčių rūšims arba konkrečioms disciplinoms turėtų būti aiškiai išdėstytos.

--